

ระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศบริจาคแบบเบ็ดเสร็จ

Donated Resources Management System

รุจิรดา ชุ่มแก้ว, นภสินธุ์ งามการ, เสาวณี กันทา
จุฬารัตน์ มาลาวิลาส, ปราณีย์ อนุศาสนนันท์, ปวีณา หมื่นปัญญา

ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

rujirada.chu@mfu.ac.th

noppasin.nga@mfu.ac.th

saovanee.kun@mfu.ac.th

jutarut.mal@mfu.ac.th

pranee.anu@mfu.ac.th

pavena.mue@mfu.ac.th

บทคัดย่อ

ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้รับทรัพยากรสารสนเทศบริจาคเป็นจำนวนมากจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และผู้บริจาคทั่วไป ทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับบริจาคเหล่านี้ มีทั้งที่มีจำหน่ายทั่วไป และจัดทำขึ้นมาเฉพาะ เช่น หนังสือที่ระลึก งานวิจัย วารสาร รายงานประจำปี เป็นต้น ทั้งนี้ศูนย์บรรณสารฯ จะพิจารณาคัดเลือกเข้าห้องสมุดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จึงมีอีกจำนวนหนึ่งที่พิจารณานำไปบริจาคต่อให้ห้องสมุดอื่น โดยในแต่ละปีนั้น ศูนย์บรรณสารฯ ต้องรวบรวมและจัดทำรายงานแต่พบว่าข้อมูลไม่ครบถ้วน ส่งผลให้จัดทำรายงานสรุปผลล่าช้า เนื่องจากไม่มีระบบการจัดการข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศบริจาค ศูนย์บรรณสารฯ ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงได้พัฒนา “ระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศบริจาคแบบเบ็ดเสร็จ” ขึ้น

“ระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศบริจาคแบบเบ็ดเสร็จ” ได้ออกแบบระบบการทำงานให้มีสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 4 ส่วน คือ 1) แบบฟอร์มสำหรับบันทึกข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศที่ได้รับบริจาค 2) ข้อมูลผู้บริจาคและที่อยู่เพื่อพิมพ์จดหมายโต้ตอบแบบอัตโนมัติ 3) การบริหารจัดการพิจารณารับเข้า-บริจาคต่อให้ห้องสมุดอื่น และ 4) รายงานสถิติการบริจาค

การพัฒนา “ระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศบริจาคแบบเบ็ดเสร็จ” ก่อให้เกิดประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน คือ ฝ่ายเลขานุการและธุรการ ฝ่ายพัฒนาและจัดระบบทรัพยากรสารสนเทศ ฝ่ายบริการทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องและต่อเนื่องในการดำเนินงานร่วมกัน ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานได้เข้าถึงข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศ ติดตามกระบวนการดำเนินงาน การจัดการจดหมายโต้ตอบ การดำเนินการส่งต่อทรัพยากรสารสนเทศบริจาคต่อให้ห้องสมุดอื่น รวมถึงการสรุปรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้น

คำสำคัญ: ระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศบริจาค, การจัดการหนังสือบริจาค

ABSTRACT

Learning Resources and Educational Media Center of Mae Fah Luang University (MFU Library) has been receiving a large number of donated information resources from both government and private sectors. These information resources include general publications and customized materials such as research papers, journals and annual reports. The MFU Library choose to keep certain items according to the specified criteria and donate, the rest to other libraries. At the end of each fiscal year, the MFU Library has to submit a report concerning the donated resources to the university, but the report making process was quite slow due to the lack of information management for donating resources. The "Donated Resources Management System" was, therefore developed to help solve the problem.

"Donation Resources Management System" has been designed in accordance with the needs of relevant of process, divided. It is 4 parts: 1) Form for recording donated information resources 2) Donor information and address to print automated correspondence. 3) Management of accepting and donating to other libraries and 4) Report statistics donations

The development of "Donated Resources Management System" provides a great benefit for the operating staff, the secretaries, the administrative staff, the resource development and management staff and the resource service which is related and continuous in process. The staff is able to access the donated resources directly. Furthermore, issuing letters, transferring donated resources and summarizing reports can be operated with accuracy and quickly.

Keyword: Donated Information Resources Management System, Donated Resources Management System

บทนำ

ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ได้ดำเนินการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศหลายรูปแบบ ทั้งรูปแบบฉบับพิมพ์ และรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ วิธีการจัดหามีหลายวิธี เช่น การจัดซื้อ การขอรับบริจาค การแลกเปลี่ยน และการขอใช้บริการระหว่างห้องสมุด ทรัพยากรสารสนเทศบริจาค จึงก่อเกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานในด้านประหยัดงบประมาณการจัดหา

ทรัพยากรสารสนเทศเหล่านี้ ได้รับบริจาคจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป ความสำคัญของทรัพยากรสารสนเทศนั้น ส่วนใหญ่เป็นทรัพยากรสารสนเทศที่ไม่มีจำหน่ายตามท้องตลาดทั่วไป เพราะผลิตใช้หรือจัดทำขึ้นเฉพาะกิจ เมื่อได้รับทรัพยากรสารสนเทศเหล่านี้ ศูนย์บรรณสารฯ จะพิจารณา

นำเข้าฐานข้อมูลห้องสมุดเพื่อให้บริการผู้ใช้ โดยพิจารณาจากเนื้อหา สารประโยชน์ จำนวนที่เหมาะสม และไม่ซ้ำซ้อนกับรายการที่มีให้บริการในศูนย์บรรณสารฯ

การดำเนินงานทรัพยากรสารสนเทศบริจาดนั้น มีความเกี่ยวข้องกับหลายฝ่ายงาน เริ่มตั้งแต่การรับเข้า การบันทึกข้อมูล การทำหนังสือโต้ตอบ หรือตอบขอบคุณ การพิจารณาคัดเลือก การคัดออกเพื่อบริจาดต่อให้ให้หน่วยงานหรือห้องสมุดอื่นตามความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ ดังนั้นการพัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อใช้ในการบริหารจัดการและเข้าถึงข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศบริจาดทุกกระบวนการนั้น นับเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อหน่วยงาน เพื่ออำนวยความสะดวกรวดเร็วให้ผู้ปฏิบัติงาน และเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บและค้นหา ตลอดจนการจัดทำสรุปผลรายงานข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศบริจาดได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงและจัดการข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศบริจาดได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถจัดการจดหมายตอบโต้ตอบได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว
3. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินการพิจารณาคัดเลือกรายการและจำนวนที่เหมาะสมสำหรับให้บริการในห้องสมุด หรือพิจารณาบริจาดต่อให้หน่วยงานอื่นได้ทันที
4. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถสรุปและรายงานผลการดำเนินงานทรัพยากรสารสนเทศบริจาดได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว
5. เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศบริจาดประจำปี เพื่อนำมาวางแผนการดำเนินงานหรือกิจกรรมของศูนย์บรรณสารฯ ต่อไป

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

1. ศึกษาปัญหา และขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศบริจาด และหนังสือตอบขอบคุณ ตลอดจนปัญหาและข้อจำกัดที่พบจากผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
2. ประชุมร่วมกับผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการปรับปรุงการทำงาน
3. สรุปปัญหาและความต้องการ เพื่อนำมาออกแบบระบบ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ
4. ติดตั้งและทดลองระบบ ผู้พัฒนาได้ติดตั้งระบบ โดยมีการบรรยายและสาธิตการใช้งานให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง และให้มีการทดลองใช้งานระบบเป็นเวลา 1 เดือน เพื่อตรวจสอบว่าระบบมีความสอดคล้องตรงตามความต้องการหรือไม่
5. ปรับแก้ระบบตามเงื่อนไขและความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ระบบทำงานได้มีประสิทธิภาพและตรงกับความต้องการมากขึ้น
6. เปิดใช้งานจริง เปิดใช้ระบบจริง ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน 2562 เป็นต้นมา โดยให้ผู้ปฏิบัติงานได้ดำเนินการตามขั้นตอน ซึ่งในช่วงแรกจะใช้ตรวจสอบขั้นตอนการดำเนินงานกับเอกสาร และจำนวนหนังสือที่

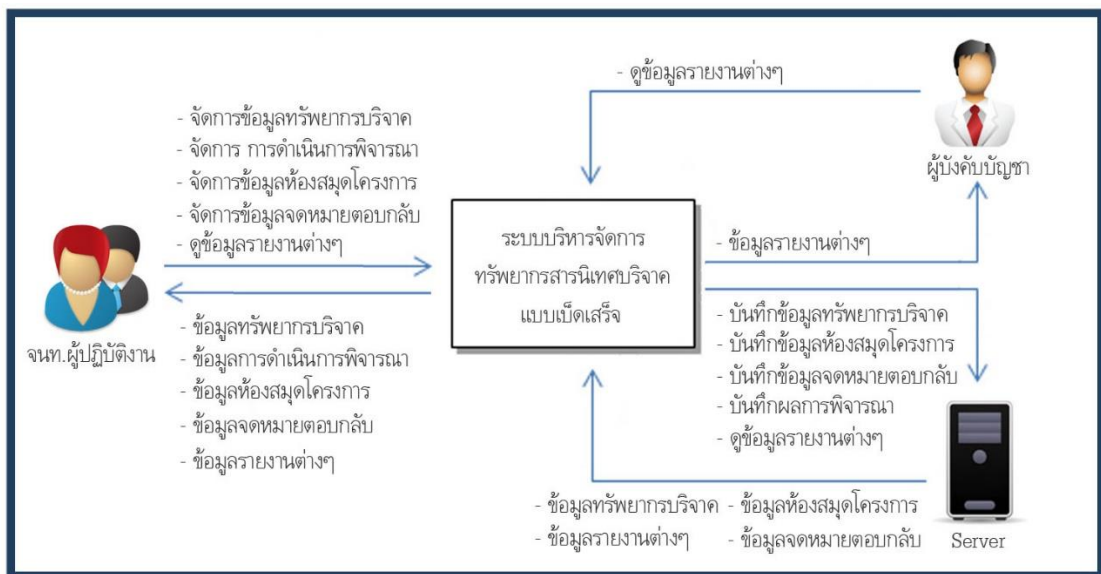
รับเข้าหรือบริจาคออกเพื่อป้องกันความผิดพลาด และเมื่อได้ผลเป็นที่พอใจแล้วจึงใช้ระบบนี้เป็นหลักสำหรับกรดำเนินงานทรัพยากรสารสนเทศบริจาค

ผลการดำเนินงาน

ผู้พัฒนาได้ศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบและพัฒนาระบบโดยใช้โปรแกรม HTML5 PHP (กิตติ ภัคศิริวัฒนกุล, 2556) และ JQuery ในการพัฒนาระบบและเลือกใช้โปรแกรม MySQL (Nielsen, White & Parui, 2008) ในการจัดเก็บข้อมูล โดยระบบที่พัฒนานี้ทำงานบนระบบปฏิบัติการ Window Server 2010 R2 ระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศบริจาค มีขั้นตอนการดำเนินงานจำแนกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ 1) ผู้ใช้งาน และ 2) ผู้ดูแลระบบ

โดยสรุปผลการดำเนินงานแต่ละส่วนดังนี้

1. การออกแบบฟอร์มเพื่อบันทึกข้อมูลการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศ แทนการบันทึกข้อมูล ในโปรแกรม Microsoft Excel ทำให้โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำเข้าข้อมูลได้ถูกต้องและครบถ้วนมากขึ้น
2. การออกแบบการจัดเก็บข้อมูลผู้บริจาค และที่อยู่สำหรับจัดทำหนังสือตอบขอบคุณ เพื่อส่งข้อมูลไปยังจดหมายตอบขอบคุณฉบับร่าง ระบบสามารถนำข้อมูลเข้าและสิ่งพิมพ์จดหมายได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ
3. ระบบได้ออกแบบการบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ โดยบรรณารักษ์สามารถพิจารณาความต้องการนำเข้า หรือพิจารณาบริจาคต่อให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ได้จากระบบทันที
4. ระบบสามารถติดตามขั้นตอนการทำงาน และสรุปผลการดำเนินงานทรัพยากรสารสนเทศ โดยสรุปรายงานสถิติตามที่กำหนดไว้ได้อย่างถูกต้อง แม่นยำมากขึ้น (จิตรตรา เพ็ชรแสงงาม, 2551)

ภาพที่ 1 การออกแบบและจัดการระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศบริจาค

สรุปผล อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และการนำไปใช้ประโยชน์

สรุปผลและอภิปรายผล

ระบบบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศบริจาครที่พัฒนาขึ้น ได้ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทดลองใช้ และผู้พัฒนาได้ทำการปรับแก้ไขให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ใช้งานนั้น ประกอบด้วยขั้นตอนการจัดเก็บข้อมูล จัดการ การพิจารณาและรายงานต่าง ๆ รายละเอียดตามภาพประกอบที่ 2 – 5

Home / ฟอรัมนำเข้าทรัพยากร

:: ข้อมูลผู้บริจาค

ชื่อ-สกุล ▼

ระบุ...

:: จดหมายตอบขอบคุณ

ไม่ตอบกลับ ▼

ระบุ...

:: ประเภททรัพยากรที่บริจาค

หนังสือ

งานวิจัย

สื่อโสตทัศนวัสดุ

1 ISBN :

รูปแบบภาษา :

▼

Author :

ราคา :

นำเข้าศูนย์บรรณา :

นำเข้าห้องสมุดในโครงการ :

Note :

นำเข้าห้องสมุดในโครงการ :

บริจาคห้องสมุดประชาชน :

Title :

สำนักพิมพ์ :

Year :

Edition :

จำนวนหน้า :

จำนวน :

ไม่นำเข้าศูนย์บรรณา :

จำนวนนำเข้าห้องสมุดโครงการ :

สถานะดำเนินการ :

กำลังดำเนินการ ▼

จำนวนนำเข้าห้องสมุดโครงการ :

บริจาคห้องสมุดเรือนจำกลางเชียงราย :

จำหน่ายออก :

+ เพิ่มรายการ

Copy List

ภาพที่ 2 แสดงแบบฟอร์มการจัดเก็บข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศบริจาคร

ปีงบประมาณ : 2562 ประเภททรัพยากร : -- All -- สถานะดำเนินการ : -- All --

ISBN ... Title ... ผู้บริจาค/หน่วยงาน... View Export

:: ข้อมูลรายการทรัพยากรที่บริจาค ปีงบประมาณ : 2562

ลำดับ.	วัน/เดือน/ปี	ISBN	Title	สถานะ	จำนวน	นำเข้า	ไม่นำเข้า
251.	06/09/2562	9786167692036	10 ข้อคิด รู้ภาณี ลดภาณี	กำลังดำเนินการ		-	-
252.	06/09/2562	9786167878126	ประเมินมูลค่าหุ้น ฉบับใช้งานจริง...	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
253.	06/09/2562	9786167942483	สิ่งสำคัญของชีวิต	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
254.	06/09/2562	9786169173014	8 เขียนหุ่นเหม็นล้าน เขาทำได้...คุณก็ทำได้...	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
255.	06/09/2562	9786160810673	สุดยอดนักลงทุนโลก	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
256.	06/09/2562	9789740630913	วิถีมูลค่าหุ้นด้วยตัวคุณเอง...	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
257.	06/09/2562	9789744017819	เมื่อโลกไม่ใช่ใบเดิม	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
258.	06/09/2562	9789744144348	คัมภีร์การเงิน จากมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด...	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
259.	06/09/2562	-	โรงเรียนนักลงทุนในตลาดหุ้นไทย เล่ม 1...	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
260.	06/09/2562	9786164413139	ฉบับแปลใจ : อ่านชีวิต อ่านความคิด พลิกวิกฤต สร้างโอกาส...	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-
261.	06/09/2562	9786169245896	ไหนละเรื่องยอขลุ่ยคำ หรือ จ้องดาวอิลลัสตรี...	ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว	1	1	-

ภาพที่ 3 แสดงหน้าการจัดการ ทรัพยากรสารนิเทศบริจาค

ปีงบประมาณ : 2562 ประเภททรัพยากร : -- All -- View Export

:: รายการทรัพยากรที่บริจาค ปีงบประมาณ : 2562

ลำดับ.	วัน/เดือน/ปี	ผู้บริจาค/หน่วยงานที่บริจาค	Title	จำนวน	นำเข้า	ไม่นำเข้า	บริจาคต่อให้หน่วยงานอื่น			จำหน่ายออก
							ห้องสมุดโครง	ห้องสมุดประชาชน	เรือนจำกลาง	
1.	30/09/2562	สำนักงานพัฒนาชุมชน จังหวัดนครราชสีมา	- แดดดาเลือดโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชน (D-Hope)	1	-	1	1	-	-	-
2.	30/09/2562	หน่วยงานอื่นๆ	- อานิสส์ของการสวดพระพุทธรูป	1	-	1	1	-	-	-
3.	30/09/2562	หน่วยงานอื่นๆ	- แม่เล่าให้ฟัง	1	-	1	1	-	-	-
4.	30/09/2562	หน่วยงานอื่นๆ	- 50 ปี 50 ประเด็น ตาม-ตอบ กรณีปราสาทพระวิหาร	1	-	1	1	-	-	-
5.	30/09/2562	หน่วยงานอื่นๆ	- ลักษณะของภาษาป้อนเข้าในเรื่องเล่าสำหรับเด็กไทย : Attributes of Input Language in Thai Child-Oriented Narratives	1	-	1	1	-	-	-
6.	30/09/2562	หน่วยงานอื่นๆ	- นนทบุรีนิทานนคร : Nonthaburi, Stories of a City	1	-	1	1	-	-	-
7.	30/09/2562	หน่วยงานอื่นๆ	- เศรษฐศาสตร์ในกรุงเทพมหานคร	1	-	1	1	-	-	-
8.	30/09/2562	หน่วยงานอื่นๆ	- ความสุขของกะทิ	1	-	1	1	-	-	-

ภาพที่ 4 แสดงรายงานทรัพยากรสารนิเทศบริจาค

🏠 ปีงบประมาณ : 2562 ประเภททรัพยากร : -- All --

:: รายการทรัพยากรที่บริจาค ปีงบประมาณ : 2562

ลำดับ.	วัน/เดือน/ปี	ผู้บริจาค/หน่วยงานที่บริจาค	Title	Amount	View	Form	Upload File
1.	10/06/2562	กรมการศาสนา	- Pancasila-Panchadhamma	6	-		
2.	10/06/2562	ผศ.ดร.รมเย็น โภไศยถาวร	1. Ensuring interests : dynamics of China-Taiwan relations and Southeast Asia	1	-		
			2. Malaysia, Southeast Asia, and the emerging China	1	-		
			3. Facets of a transforming China : resource, trade, and equity	1	-		
			4. Diary dari Bangkok : "The city of angel"	1	-		
			5. 全球化话语下的中国及马来西亚	1	-		
			6. China-ASEAN relations : economic engagement and policy reform	1	-		
			7. Regional political economy of China ascendant : pivotal issues and critical perspectives	1	-		

ภาพที่ 5 แสดงหน้าการจัดการ จดหมายตอบกลับ

ข้อเสนอแนะ

ควรมีการเพิ่มเลขหมู่หนังสือ (Call Number) ของทรัพยากรสารนิเทศบริจาค เพื่อให้ง่ายต่อการสืบค้น และควรพัฒนาให้ระบบสามารถเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบห้องสมุดอัตโนมัติได้

การนำไปใช้ประโยชน์

1. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถจัดทำหนังสือโต้ตอบได้อย่างสะดวกรวดเร็ว
2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน สามารถเข้าถึงและจัดการข้อมูลทรัพยากรสารนิเทศบริจาคได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว
3. ผู้บังคับบัญชาสามารถดูรายงานสรุปผลทรัพยากรสารนิเทศบริจาคได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และแม่นยำ
4. ระบบที่พัฒนาสามารถเป็นต้นแบบให้ห้องสมุดอื่น ๆ ในการดำเนินการเกี่ยวกับหนังสือบริจาคได้

รายการอ้างอิง

- กิตติ ภัคดีวัฒนะกุล. (2556). *PHP* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เคทีพี.
- จิตรตรา เพ็ชรแสนงาม. (2551). *การพัฒนาระบบรายงานตัวชี้วัดการปฏิบัติงานสำหรับภาควิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่* (วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Nielsen, P., White, M., & Parui, U. (2008). *Microsoft SQL server 2008 bible*. Indianapolis, IN: Wiley.